Afwegingskader instellen hoger beroep

De gemeente Amsterdam hanteert het uitgangspunt dat *zeer terughoudend* wordt omgegaan met het instellen van hoger beroep.

Dit uitgangspunt past bij het doel van de ingezette Juridische Vernieuwing. Immers, voorkomen moet worden dat de overheid lichtzinnig tegen bewoners procedeert. De gemeente keert zich niet tegen haar bewoners, maar is dienstbaar en stelt de juridische functie ten dienste van de relatie burger – overheid.

Uit het door raadslid Hofland aangehaalde WODC rapport volgt dat de gemeente in de jaren 2017-2021 ten opzichte van andere gemeenten vaker hoger beroep heeft ingesteld.[1] Met de bevestiging van het uitgangspunt zeer terughoudend te zijn beoogt de gemeente deze koploper positie de aankomende jaren te verliezen.

Het uitgangspunt is dan: geen hoger beroep, tenzij.

In de uitzonderlijke gevallen dat de gemeente wel hoger beroep instelt, moet er aan twee vereisten zijn voldaan. Allereerst moet de gemeente dit kunnen motiveren; waarom wordt in dit specifieke geval afgeweken van het uitgangspunt terughoudendheid? Hiervoor wordt gebruik gemaakt van onderstaand afwegingskader. Het Afwegingskader is een interne werkinstructie. Als na beantwoording van de vragen nog steeds het voornemen bestaat om hoger beroep in stellen geldt dat afstemming plaatsvindt met DJZ en het voornemen bestuurlijk wordt voorgelegd.

I. Afwegingskader

1. Zijn alternatieve vormen van **geschiloplossing** mogelijk?

2. Waarom wil je in hoger beroep?
Gaat het alleen om een **individuele zaak** of speelt er een **groter belang**? Gaat het om een breed juridisch belang of kan de zaak als separaat, individueel geval beschouwd worden?

3. Als het gaat om een groter belang, wat is dat dan precies?
Gaat het om de uitleg van **beleid**, uitleg van een **wettelijke bepaling, hardheidsclausule of wens om duidelijkheid door een hoogste rechter**? Als het gaat om beleid of hardheidsclausule, is het beleid/de clausule nog passend of is **aanpassing van beleid/clausule** de aangewezen weg? Als beleidswijziging niet mogelijk of wenselijk is, kan dat een indicatie zijn voor hoger beroep.

4. Op **hoeveel zaken** zou de bestreden uitleg invloed kunnen hebben?
Is er wellicht sprake van een tijdelijke regeling of zal de uitleg nog lang(er) relevant blijven?

5. Wat zou het betekenen als er **geen hoger beroep** wordt ingesteld?
Heeft dat bijvoorbeeld **financiële** gevolgen of gevolgen voor de **uitvoeringspraktijk**?

6.**Tegen wie** ga je in beroep en wat zijn de **gevolgen** voor de betrokkenen als er hoger beroep wordt ingesteld?

[1] Factsheet 2022-5 "*Bestuursorganen in hoger beroep van het Wetenschappelijk Onderzoek en Documentatiecentrum*

Zijn die gevolgen redelijk? Zijn ze wellicht (tijdelijk) te ondervangen gedurende de procedure? Is het mogelijk om met betrokkene af te spreken dat er een proefproces in het algemeen belang wordt gevoerd, waarbij de (positieve) uitkomst voor betrokkenen gehandhaafd wordt ongeacht de uitkomst?

7. Zijn er **andere betrokkenen** die van een andere uitkomst in hoger beroep profijt zouden kunnen hebben of er in positie op vooruit zouden kunnen gaan?
Hoe wegen hun belangen mee? Gaat het om twee partijen of meerpartijen geschil?

8. Zijn er **contra-indicaties** voor hoger beroep?

II. Borging eenduidige lijn binnen de gemeente

Het is van belang om binnen de gemeente dezelfde lijn te hanteren ten aanzien van het instellen van hoger beroep en de terughoudendheid die daarbij wordt gehanteerd. Daarom is het zaak dat conform de huidige regelingen (Algemeen mandaatbesluit, Verordening op de stadsdelen, Regeling bezwaar en beroep) afstemming plaatsvindt met DJZ.

Indien stadsdelen of directies van mening zijn dat het doorlopen van het afwegingskader tot de conclusie leidt dat hoger beroep moet worden ingesteld, wordt zo vroeg mogelijk contact opgenomen met DJZ zodat de afweging aan de hand van het kader gezamenlijk met DJZ gemaakt kan worden. Gezamenlijk zal worden besloten of het instellen van hoger beroep inderdaad wenselijk wordt geacht. Als dat het geval is, of er verschil van mening bestaat over deze vraag, dan wordt dit voorgelegd aan de betrokken bestuurder en zo nodig het college**. Er wordt dus nooit hoger beroep ingesteld zonder bestuurlijke instemming.**